

Славейче

ИЛЮСТРОВАНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ

Излиза всѣки месецъ презъ учебната година. Годишенъ абонаментъ 10 лева предплатени.

Одобренъ и препорѣчанъ отъ М-вотъ на Народната Просвѣта съ окръжно № 1667 отъ 16. IV. 1937 год.

Редакторъ: Георги Крънзовъ

Всичко — пари, писма, материали — да се изпраща на адресъ: в. „Славейче“ ул. Чумерна, 29 — София. Пощенска чекова смѣтка № 624.

ГОДИНА ВТОРА
БРОЙ 3
ноември 1937

ДОСЕГАШНИ РЕДОВНИ СЪТРУДНИЦИ: Т. Г. Влайковъ, Дора Габѣ, К. Н. Петкановъ, Фан Попова-Мутафова, Ст. Станчевъ, Г. Хрусановъ, Б. Маковски, Н. Никитовъ, Г. Русиновъ, Г. Райчевъ, Сл. Красински Тр. Симеоновъ, Паулина Станчева, Ст. Андрейчинъ, Хр. Стоянова, Чичко Данчо, Ан. Цанова, Елинъ-Пелинъ, Д. Немировъ, Йоо. Стубель, Ц. Цвѣтановъ, Д-ръ Н. Станчевъ, Р. Станимирова, Ненчо Савовъ, Сл. Ангеловъ, Лука Тодоровъ, Ан. Карадийчевъ, Р. Розалиевъ, Д-ръ Авр. Ив. Рапонски, Вл. Русалиевъ, П. Михайловъ, Ж. Божилова, Здр. Митовски, Ас. Калояновъ, В. Паспалеева, Гр. Угаровъ, Рачо Стояновъ, М. Грубешлиева, Бор. Вайлевъ, Г. Костакевъ, Мл. Исаевъ, Вл. Симеоновъ, Ст. Чилингировъ, Ст. Мокревъ, Л. Дойчевъ, М. Московъ, Хр. Огняновъ, Пантелей Матеевъ, Е. Багряна, А. Душковъ, Д-ръ В. Ив. Неновъ, В. Лазаркевичъ, Н. х. Младеновъ, Д. Друмевъ, Г. Атанасовъ, Ил. Бешковъ, Ст. Баровъ и др.

ЙОРДАНЪ ЙОВКОВЪ

Когато отъ небето падне звезда, народътъ казва, че нѣкоя човѣшка душа завършва земния си дѣлъ и се представя предъ Бога.

Преди единъ месецъ отъ нашето небе се откъсна една едра звезда и отлитна въ вѣчността. Именитиятъ български писателъ Йорданъ Йовковъ се помина следъ кратко боледуване въ гр. Пловдивъ. Вестта за неговата преждевременна смъртъ потопи въ скръбъ цѣлия български народъ.

Роденъ въ пазвитъ на Старопланина, въ голѣмото котленско село Жеравна, на 8 ноември 1894 година, Йовковъ завърши земното си съществуване на 15 октом-

врий т. г., въ края на своитѣ 53 години.

Писателското дѣло на Йорданъ Йовкова е голѣмо. Въ многобройнитѣ си разкази, както въ повеститѣ и драмитѣ си, той създаде герои, които сж живи въ съзнанието на всѣки, който е челъ творбитѣ му.

Но Йорданъ Йовковъ не бѣ само писател-художникъ, а и цѣлостна, нравствена личностъ. Отзивчивото му сърдце се отекна въ много негови герои, които винаги ще ни каратъ да си спомняме съ почитъ и любовъ за тѣхния създателъ. За вдѣхновения писателъ.

Поклонъ предъ свѣтлата му паметъ!

ЕСЕННА ПЪСЕНЬ

Скри се слънце златно
и не грѣе вече,
лѣтото отмина
много надалече.

Хукнала въ полята
презъ гори, баири,
златожълта есенъ
тѣжна пѣсень свири.

Свири и не спира,
люшка голи клони,
нѣкъде далеко
птичкитѣ прогони.

И заглъхна всѣка
пѣсень въ равнинитѣ,
тягостни и сиви
вечъ се нѣжатъ днитѣ.

Николай Розалиевъ

КЪСНА ЕСЕНЬ

Мъгли ползиха по планински склони. Горнякътъ по-често ни навестява. И рони пожълтели листи.

Дъждъ ни прибира вкъщи. Скоро ще стъкнемъ огънь въ огнището, дѣто се е прикжтало шурче.

Ще почнатъ дълги нощи.

И ние съ книжкитѣ си ще загълчимъ на мама и татко. И ще разправяме за нашитѣ лѣтошни игри и лудории, па и за очакванитѣ снѣгъ и пързалки.

Колко е приятно, кога се загърнемъ добре, обуемъ здрави и топли обуца, нахлупимъ калпакъ — и се втурнемъ за училище.

Вѣтъръ може да брули лицето и ушитѣ ни. Дъждъ — да ни шиба и мокръ. Снѣжинки — да премрежватъ погледа ни. Ала ние сме пѣргави и здрави. Нищо не може да ни спре за училището, дѣто ни чака на-

Д-ръ Вас. Ив. Неновъ

СЕСТРИЧКИ

Две сестрици — хубавици,
като две черешки —
радостни лудешки.

Щомъ едната затъгува,
другата запѣе,
и живота съ тази пѣсень
леко се живѣе.

Леко динтъ преминаватъ,
като пойни птички,

И кога тръгнатъ дветѣ
съ книжки и моливи —
ни отъ мама, ни отъ тате
нѣма по-щастливи!

Нѣма нигде по земята
радостъ по-лудешка: —
да си имашъ две сестрички
като две черешки!

Славчо Красински

Въ следния брой на в. „Славейче“ ще има хубавъ цвѣтенъ календаръ съ картина отъ художникитѣ Нева и Никола Тузсузови. Той ще бѣде истинска радостъ за децата! Побързайте съ изплащането на абонамента! Всѣки абонатъ на в. „Славейче“ ще получи броя съ календаря! Записвайте нови абонати!

Йорданъ Йовковъ

СЕРАФИМЪ

Единъ чудноватъ човѣкъ, нито селянинъ, нито гражданинъ, дрипавъ, окжсанъ, идѣше къмъ Енюовото кафене и самси Еню, седналъ отпредъ кафенето на сѣнка, не можеше да го познае кой е. Посрѣдъ лѣто, въ тая страшна жегата, тоя човѣкъ бѣше навлѣкълъ дълго зимно палто, като попско расо, на главата му бѣше нахлупено смачкано бомбѣ, а краката му бѣха обути съ царвули. Но най-често очитѣ на Еня се връщаха върху палтото на непознатия: едно време то ще е било синьо, ще е било отъ единъ платъ, но сега нищо не личеше — орѣфано, разнищено, навредъ продупчено, навредъ кърпено. И между безбройнитѣ разноцвѣтни кърпки, най-много се хвърляха въ очи две-три много голѣми, взети сякашъ отъ човаль или отъ най-проста аба и лепнати както доде, съ едъръ шевъ и избѣлѣли конци.

Човѣкътъ доде на две-три крачки и се спрѣ. Той разбра, че Еню не може да го познае и, малко обиденъ, съ подигравъти вежди, леко усмихнатъ, остави се да го гледа Еню и зачака. Той бѣше мършавъ, дре-

бенъ човѣкъ, изгубенъ въ окърпеното палто като въ пашкулъ. Лицето му бѣше сухо, черно, съ рѣдка черна брада, очитѣ му, като у пияницитѣ или у хора, които не сж си доспали, бѣха влажни и замѣглени. Еню продължаваше да го гледа втрещено, непознатиятъ се усмихна повече.

— А бре Серафиме, ти ли си? — извика най-после Еню. — Ухъ, да те убий здраве, да те убий! Не мога да те позная бре...

— Азъ съмъ, бай Еню, азъ. Натураленъ като живъ... тѣй да се каже...

— Азъ пѣкъ рекохъ, че е таласъмъ. Помислихъ, че плашилото отъ Даскалъ Тодоровата бахча иде насамъ. Да те вземе мѣтната, да те вземе. Мисля си: какъвъ ще е тозъ изпадналъ германецъ.

Серафимъ се засмѣ тихо, беззвучно, като поклащаше глава, а влажнитѣ му очи свѣтнаха повече. Безъ да бърза, той подпрѣ на пейката тоягата си, сне и човалчето, което носѣше на рамото си. Всѣка година, а повѣкога презъ година и презъ две, той се явяваше по тия мѣ-

ста по Гергьовъ-денъ или по Димитровъ-денъ, кога то слугитѣ мѣнятъ господаритѣ си. Той бѣше отъ града, но търсѣше работа по селата. Можеше да работи само лека, маловажна работа: на нѣкоя мелница се приставяше да храни свинетѣ, да чисти обора на нѣкой ханъ, или пѣкъ пасѣше единъ-два добитѣка.

— Де бѣше туй лѣто? — попита го Еню. — Рано си напусналъ, щъркелитѣ още не сж си отишли. Де бѣше?

— Въ Бѣлица бѣхъ туй лѣто, на една керемидарница. Има единъ Панайотъ тамъ, керемечия, при него бѣхъ. Керемидитѣ му пазѣхъ.

Той говорѣше ниско, каточе се боеше да не го чуе нѣкой, съ разширени и орудени очи, а после изведнажъ се засмиваше и между посинѣлитѣ му устни свѣтаха зжбитѣ му.

— Сухо бѣше туй лѣто, — продължи той, — добра стока изкараха хората. Ама и берекетя натѣй по селата бѣше добъръ. А нашитѣ българи, бай Еню, кога иматъ пари, кжщи правятъ. Като мина харманъ, че като надодоха ония турлаци съ талигитѣ, иззеа що керемиди имаше...

— Хъмъ... Взеха ги?

— До една. Три голѣми ко-

лелета бѣха. Свършиха се. И чорбаджията, Панайотъ: нѣмамъ, кай, нужда отъ пазачъ, бай Серафиме, слободенъ си. Даде ми хака и... отрѣза ми китанцията, тѣй да се каже...

Като каза това, Серафимъ се усмихна и тѣй като бѣше съблѣкалъ палтото си, стоеше сега мѣничекъ, слабичекъ. Щомъ остави палтото на пейката, той тозчасъ се попипа надъ кръста, по пазвата. Еню разбра, че тамъ нейде ще е скжталъ паритѣ си.

— Че вземи да си купишъ едно палто! — посжди го строго Еню. — Все трѣбва да си изкарашъ нѣкоя пара. Да си купишъ едно палто!

— Ща, ща, бай Еню. Едно палто ще си купя. Ще си купя, защото туй веке за нищо го не бива. — Той погледна палтото си и се усмихна: — то е, тѣй да се каже добро за музѣя...

— Седни, седни да си починешъ, — каза Еню, следъ туй стана и влѣзе въ кафенето.

Колкото можеше да се види презъ вратата, вжтре въ кафенето бѣше дълбоко и хладно. То бѣше проста сграда като плѣвникъ, нѣмаше таванъ, дветѣ стрѣхи се срѣщаха нависоко и между върлинитѣ, наслагани начесто, се виждаше сѣ-

ното подъ керемидитѣ. Едно ластовиче гиѣздо бѣше залепено до срѣдната дебела греда.

Серафимъ, гологлавъ, съ сплѣстена посивѣла коса, седѣше на пейката, рѣжеше помалко съ една костурка отъ хлѣба си и слалко-сладко дѣвчеше сухитѣ зальци. Ластовичката, която имаше гиѣздо въ кафенето, трепна съ крилетѣ си току предъ лицето му, влѣзе вжтре, повъртѣ се, следъ туй пакъ тѣй бързо се стрелна навънъ. Две-три врабчета подскачаха къмъ Серафима и той се пазѣше да не мръдне, за да могатъ да си взематъ нѣкоя трохичка. Една жена запърполѣ съ политѣ си и влѣзе въ кафенето, но Серафимъ не я погледна. Следъ малко жената заприказва високо и той даде ухо:

— ... Сжпо, всичко сжпо, кръстникъ Еню! Какво да купимъ съ две-три яйца, дѣто ги вземаме сутринъ отъ кокошкитѣ? Едвамъ сварваме да си вземемъ по кривачъ солъ и калѣпъ сапунъ, та да се оперемъ. Туй кибритъ, газъ, — забравили сме го. Че баремъ да сме добре, да сме здрави, кръстникъ Еню, а то...

— Какво прави Иванъ? Какъ е сега?

— Какъ ще е Иванъ — лежи